

POSTANOWIENIE

Dnia 12 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jarosław Sobutka

Ławnik SN Jacek Leśniewski

Protokolant Anna Rusak

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego – Małgorzaty Ciężkowskiej - Gabryś
w sprawie prokuratora Prokuratury Okręgowej w G. **M. M.**
po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu w dniu 12 marca 2021 r.,
odwołania obrońcy obwinionego
na postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym
z dnia 21 grudnia 2020 r., sygn. akt PK I SD (...)
w przedmiocie przedłużenia okresu zawieszenia obwinionego w czynnościach
prokuratora Prokuratury Okręgowej w G.
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia
2016 r. Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2021, poz. 66 z późn. zm. t.j.)

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 2 grudnia 2020 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego wystąpił do Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym o przedłużenie zawieszenia w czynnościach M. M. – prokuratora Prokuratury Okręgowej w G. na dalszy, niezbędny okres, tj. do dnia 23 czerwca 2021 r., w związku z prowadzonym wobec

niego postępowaniem dyscyplinarnym o delikt dyscyplinarny z art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze.

W dniu 17 grudnia 2020 r. obrońca obwinionego złożył wniosek o wyrażenie zgody na wykonanie fotokopii akt sprawy obwinionego o sygn. PK I SD (...) w całości oraz dowodów wskazanych we wniosku o przedłużenie zawieszenia w czynnościach M. M. ze sprawy o sygn. akt RP III RD (...) (k. 19).

Jak wynika z treści notatki urzędowej z dnia 17 grudnia 2020 r., Przewodniczący składu orzekającego w sprawie o sygn. akt o sygn. PK I SD (...) wyraził zgodę na ich udostępnienie. W zakresie akt postępowania o sygn. RP III RD (...), Rzecznik Dyscyplinarny nie wyraził zgody na ich udostępnienie (k. 19).

Na posiedzeniu w dniu 21 grudnia 2020 r. obrońca obwinionego ponownie wystąpił z wnioskiem o umożliwienie zapoznania się z dowodami wskazanymi we wniosku o przedłużenie zawieszenia w czynnościach prokuratora, tj. dokumentami na kartach: 1-2, 3-5, 8-9, 33-35, 110 akt sprawy o sygn. RP III RD (...), podnosząc, że we wcześniejszym terminie nie miał możliwości zapoznania się z nimi, bowiem nie otrzymał zgody na sporządzenie fotokopii tych kart (k. 20).

Z protokołu posiedzenia z dnia 21 grudnia 2020 r. wynika, że do powyższego (ponownego) wniosku obrońcy obwinionego ustosunkował się obecny na posiedzeniu Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego, który wskazał, że „przepisy ustawy Prawo o prokuraturze nie przewidują sytuacji, w której obrońca obwinionego zapoznaje się z całością dokumentacji zawartej w aktach sprawy przed posiedzeniem. W tej materii przepisy karne są odmienne od tych zawartych w Kodeksie postępowania karnego. Zaznajomienie i udostępnienie akt w całości nastąpi dopiero po zakończeniu postępowania”.

Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym postanowił nie uwzględnić wniosku obrońcy obwinionego powołując się na treść art. 171 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze, który „przewiduje odpowiednie stosowanie przepisów Kodeksu postępowania karnego jedynie w zakresie postępowania dyscyplinarnego” (zob. protokół posiedzenia k. 20v.).

Jednocześnie, Sąd ten postanowił na podstawie art. 150 § 3 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze przedłużyć okres zawieszenia

w czynnościach prokuratora Prokuratury Okręgowej w G. M. M. na okres dalszych 3 miesięcy, tj. do dnia 23 marca 2021 r. (k. 22).

W dniu 28 grudnia 2020 r. obrońca obwinionego złożył „odwołanie od postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 21 grudnia 2020 r., w sprawie o sygn. akt PK I SD (...)”. Zaskarżył je w całości i zarzucił „obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 156 § 1 i § 5 k.p.k. w zw. z art. 171 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2019 r. poz. 740 z późn. zm.) poprzez odmowę udostępnienia obrońcy akt sprawy co najmniej w zakresie dowodów wskazanych we wniosku rzecznika dyscyplinarnego o przedłużeniu zawieszenia w czynnościach prokuratora Prokuratury Okręgowej w G. M. M., a w konsekwencji naruszenie art. 6 k.p.k. poprzez pozbawienia obwinionego prawa do obrony, która tylko przez pryzmat prawa do zapoznania się z treścią samego wniosku ma charakter iluzoryczny”.

Wskazując na powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że stosownie do art. 118 § 1 i 2 k.p.k. pismo obrońcy obwinionego prokuratora M. M. z dnia 28 grudnia 2020 r. oznaczone jako „odwołanie” należało potraktować jako zażalenie na postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 21 grudnia 2020 r., sygn. akt PK I SD (...), w przedmiocie odmowy udostępnienia akt sprawy obwinionego. Na takie potraktowanie środka zaskarżenia, wskazuje sam obrońca w ostatnim zdaniu uzasadnienia swego pisma. Również treść zarzutu przekonuje, że intencją autora było zaskarżenie decyzji w przedmiocie odmowy udostępnienia akt sprawy o sygnaturze RP III RD (...), w tym materiałów z akt sprawy karnej, na którą to decyzję przysługuje zażalenie zgodnie z art. 156 § 5 zdanie pierwsze i drugie k.p.k. i art. 159 in fine k.p.k. Wprawdzie w podstawie prawnej zaskarżenia autor wskazał przepisy art. 150 § 5 w zw. z art. 171 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2019 r. poz. 740 z późn. zm.) w zw. z art. 252 § 1 k.p.k., odnoszące się do odwołania przysługującego stronom na postanowienie w przedmiocie przedłużenia zawieszenia prokuratora w czynnościach, jednak nie

przedstawił żadnych zarzutów i argumentów odnoszących się do decyzji w przedmiocie przedłużenia zawieszenia prokuratora w czynnościach.

Jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach, „przy rozpoznaniu sprawy konieczne jest rozważenie przez Sąd Dyscyplinarny art. 118 § 1 i 2 k.p.k. Z zapisów tych wynika konieczność dotarcia do istoty środka odwoławczego (środka zaskarżenia), a nie poprzestawanie na jego dosłownej treści. Jak wskazuje się w Komentarzu do Kodeksu postępowania karnego pod redakcją K. Dudki (WoltersKluwer Warszawa 2018) do art. 118 k.p.k., ustalając znaczenie czynności procesowej ocenia się je według treści złożonego oświadczenia, a nie tytułu nadanego pismu procesowemu. Dotyczy to - *lege non distinguente* - zarówno stron, jak i podmiotów kwalifikowanych” (zob. postanowienie SN z dnia 18 lipca 2019 r., II DSS 3/19). Niewłaściwe nazwanie środka odwoławczego lub brak jego oznaczenia, jeżeli z treści pisma wynika wola zaskarżenia orzeczenia, nie ma wpływu na skuteczność jego wniesienia (art. 118 § 2 k.p.k.) – por. wyrok SN z dnia 1 października 2003 r., IV KK 292/03, LEX nr 82324. Podobnie niewłaściwe oznaczenie czynności organu procesowego nie pozbawia jej znaczenia prawnego. Błędne oznaczenie decyzji nie może przesądzać ani o sposobie jej zaskarżenia, ani o rodzaju kontroli (apelacyjna, zażaleniowa). O znaczeniu każdej czynności procesowej decyduje więc jej treść, a nie forma czy nazwa (zob. wyrok SN z dnia 2 marca 2001 r., V KKN 3/01, OSNKW 2001, nr 7-8, poz. 63). Na podstawie art. 118 § 1 i 2 k.p.k. organ procesowy ocenia zarówno rzeczywisty zakres zaskarżenia i treść zarzutu, jak i to, od jakiego w istocie orzeczenia wniesiono środek zaskarżenia (postanowienie SN z dnia 2 września 2003 r., II KK 105/03, OSNKW 2003, nr 9-10, poz. 88).

Odnosząc się do zarzutu zażalenia, to należy ocenić go za nietrafny z następujących powodów.

Po pierwsze, należy zauważyć, że na posiedzeniu przed Sądem Dyscyplinarnym przy Prokuratorze Generalnym rozpoznającym sprawę w przedmiocie tak zawieszenia prokuratora w czynnościach, jak i jego przedłużenia na dalszy czas oznaczony, nie przeprowadza się postępowania dowodowego, lecz decyzję podejmuje się w oparciu o przedłożone przez wnioskodawcę materiały. Materiały, z którymi zapoznać chciał się obrońca obwinionego i o udostępnienie

których wnosił we wniosku z dnia 17 grudnia 2020 r., jak i na posiedzeniu w dniu 21 grudnia 2020 r., tj. dokumenty na kartach: 1-2, 2-5, 1, 8-9, 33-35, 110 akt sprawy o sygn. RP III RD (...), dotyczyły postępowania przygotowawczego (śledztwa) (sygn. akt PK XIV Ds (...), poprzednia sygn. akt PO I Ds (...)). Przypomnieć należy, że „kwestia ewentualnego zapoznania się z materiałami sprawy karnej przed wydaniem rozstrzygnięcia w toku postępowania incydentalnego o zawieszeniu w czynnościach służbowych, pozostaje każdorazowo w gestii sądu rozpoznającego sprawę. Brak zapoznania się z nimi sam w sobie nie jest negatywną przesłanką dla rozpoznania wniosku właściwego rzecznika dyscyplinarnego bądź przełożonego dyscyplinarnego” (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2019 r., II DO 3/19). Nie jest też powodem do sformułowania przedmiotowego zarzutu, skoro udostępnienie akt sprawy karnej w całości, jak i w zakresie dowodów wskazanych we wniosku rzecznika dyscyplinarnego o przedłużeniu zawieszenia w czynnościach prokuratora, zależy wyłącznie od uznania sądu rozpoznającego sprawę, na które wpływ ma subiektywna ocena celowości ujawnienia zawartych w nich informacji oraz wzgląd na interes postępowania karnego. Okoliczność ta oraz sposób procedowania w tego rodzaju sprawach, nie obliguje zatem sądu do udostępnienia obrońcy materiałów sprawy karnej przed wydaniem rozstrzygnięcia w sprawie przedłużenia zawieszenia w czynnościach prokuratora. Żaden przepis szczególny ustawy - Prawo o prokuraturze, ani procedury karnej stosowanej odpowiednio na zasadzie art. 171 pkt 1 przywołanej ustawy, nie przewiduje takiego obowiązku.

Po wtóre, należy podnieść, że materiał dowodowy, zebrany w toku śledztwa, jak i postępowania dyscyplinarnego, a także fakt uchylenia immunitetu prokuratorskiego oraz skierowania wobec M. M. aktu oskarżenia, wskazuje, że zachodzi wystarczająco uzasadnione podejrzenie, że prokurator ten swoim zachowaniem wyczerpał znamiona występkę z art. 178a § 1 k.k., przez co naruszył godność urzędu prokuratora. Udostępnienie akt sprawy o sygn. RP III RD (...), nieuchronnie wiąże się z udostępnieniem zawartych w materiałach tej sprawy dokumentów, informacji ze śledztwa. Zapoznanie się z nimi obrońcy obwinionego, przed ich zweryfikowaniem w toku postępowania karnego, mogłoby zaburzyć prawidłowy tok postępowania dyscyplinarnego i karnego.

Powyższe sprawia, że zaskarżone postanowienie było decyzją słuszną choć w swej treści lakoniczną. Wywody zażalenia mają zaś charakter polemiki ze stanowiskiem Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym, a jako takie nie są w stanie tego stanowiska podważyć. W związku z tym nie ma jakichkolwiek podstaw do uwzględnienia zażalenia obwinionego w oparciu o wskazany zarzut.

Już tylko na marginesie, w odpowiedzi na to, że obrońca obwinionego w podstawie prawnej zaskarżenia obok przepisu art. 150 § 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. w zw. z art. 171 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2019 r. poz. 740 z późn. zm.) wskazał przepis art. 252 § 1 k.p.k., przypomnieć należy, że zawieszenie/przedłużenie zawieszenia w czynnościach służbowych - ze względu na odmienne cele - nie jest środkiem zapobiegawczym. Zawieszenie w czynnościach służbowych - "po pierwsze, chroni autorytet prokuratury, a także dalej jeszcze idący interes publiczny przed szkodami, jakie mogłoby spowodować pełnienie funkcji prokuratorskich przez obwinionego, stojącego przecież pod dyskwalifikującym go zarzutem. Po wtóre, odgrywa doniosłą rolę wychowawczą, będąc moralnym przeżyciem zarówno dla obwinionego, jak i dla jego współpracowników" (A. Kiełtyka, Komentarz do art. 150 ustawy - Prawo o prokuraturze, WK 2017, LEX).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy – Izba Dyscyplinarna orzekł, jak na wstępie.